ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า : ศึกษากรณีปัญหาชนชาติกะเหรื่อง ค.ศ.1988-1994

นาวาอากาศเอกสมโชด สวัสดิรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-418-1 ลิซสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAI - BURMESE RELATIONS : A CASE STUDY OF PROBLEMS CONCERNING THE KAREN NATIONAL, 1988 - 1994

Group Captain Somchoke Sawasdiruk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

ISBN 947-631-418-1

1995

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า : ศึกษากรณีปัญหาชนชาติ กะเหรี่ยง ค.ศ. 1988 – 1994

(Thai-Burmese Relations : A Case Study of Problems Concerning the Karen National,

1988-1994)

โดย นาวาอากาศเอกสมโชค สวัสดิรักษ์

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

	344
N B.; -	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)	

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใชยวัฒน์ ค้าชู)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยโชค จุลศิริวงศ์)

เมื่อง เกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วินิตา ศุกรเสพย์)

พิมพ์ตันฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

นาวาอากาศเอกสมโชค สวัสดิรักษ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่ำ : ศึกษากรณีปัญหา ชนชาติกะเหรี่ยง ค.ศ.1988-1994 (THAI-BURMESE RELATIONS : A CASE STUDY OF PROBLEMS CONCERNING THE KAREN NATIONAL, 1988-1994) อาจารย์ที่ปรึกษา:

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาชนชาติกะ เหรี่ยง หรือกองทัพสหภาพแห่งชาติ กะ เหรี่ยง (KNU) ภายใต้การนำของพลเอกโบ เมี๊ยะ ทั้งนี้จะ เป็นการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1988-1994 อัน เป็นช่วงของรัฐบาลทหารพม่า (SLORC) ภายใต้การนำของพลเอกซอหม่อง จนถึงสมัยพลเอกตานฉ๋วย โดยใช้ทฤษฎีความ เกี๋ยวพัน : กระบวนการตอบโต้ (reactive process) ของเจมส์ เอ็น. โรสเนา เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าบัญหาชนกลุ่มน้อยชาวกะ เหรี่ยงและชนกลุ่มน้อยต่ำง ๆ ในสหภาพพม่า นั้น ราก เหง้าของบัญหา เกิดจากตัวรัฐบาลสหภาพพม่าหรือรัฐบาลทหารพม่า เอง ที่ไม่ยอมให้ชนกลุ่มน้อยต่ำงๆ/ ได้รับสิทธิ์ในการปกครองตน เองและ เป็นรัฐอิสระ ตาม เงื่อนไขข้อตกลง "แอตลี-อองชาน" (28 มกราคม ค.ศ. 1945) ดังนั้น ซนกลุ่มน้อยจึงได้จับอาวุธขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลทหารพม่า เพราะคิดว่าไม่มีวิธีการอื่น ที่ดีกว่านี้อีกแล้ว สงครามกลาง เมืองในสหภาพพม่ายืด เยื้อยาวนาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948-1994 ยังไม่ยุติ ชนกลุ่มน้อยไม่สามารถจะบังคับให้รัฐบาลทหารพม่ายอม เจรจายุติสงคราม แต่รัฐบาลทหารพม่าก็ไม่อาจจะ ปราบปรามชนกลุ่มน้อยได้อย่าง เด็ดขาด เช่น เดียวกัน

รัฐบาลทหารพมาได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้กองทัพสหภาพแห่งชาติกะ เหรี่ยง เป็นศัตรูอันดับหนึ่ง
ที่รัฐบาลทหารพมาต้องการปราบปรามอย่างเด็ดขาด เพราะกองทัพสหภาพแห่งชาติกะ เหรี่ยงมีศักยภาพทาง
ทหารสูงกว่าชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ และ เป็นแกนนาสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาธิปิโดยแห่งพมา (DAB)
แต่ทหารพมาก็ไม่สามารถจะกวาดล้างฐานที่มั่นของทหารกะ เหรี่ยงซึ่งตั้งอยู่ตามริมแม่น้ำเมย ใกล้ชิด
ชายแดนด้านตะวันตกของประเทศไทยได้ทั้งหมด เพราะรัฐบาลไทยดำ เนินนโยบาย "รัฐกันกระทบ" และ
การลักลอบค้าอาวุธสงครามบริเวณชายแดนไทย-พมาของกลุ่มอิทธิพลและบริษัท เอกชนไทย โดยแลก เปลี่ยน
กับทรัพยากรธรรมชาติ ไม่สัก แร้ธาตุ และอัญมณีจากรัฐกะ เหรี่ยง ประกอบกับรัฐกะ เหรี่ยงเป็นที่ตั้ง
ส่วนหนึ่งใน เขตสี่ เหลี่ยม เศรษฐกิจของ 4 ประเทศคือ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพพมา
และลาว ด้วย เหตุนี้ การลงทุนทั้งภาครัฐบาลและภาค เอกชนไทยในสหภาพพมาและหรือความร่วมมือ
ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพมาในบัจจุบันและอนาคคนั้น ล้วนแต่ เกี่ยวข้องกับที่ตั้งรัฐกะ เหรี่ยงทั้งสิ้น
กองทัพสหภาพแห่งชาติกะ เหรี่ยง มีส่วนสำคัญที่จะให้ความร่วมมือหรือขัดขวางด้วยการโจมดี วางกับระ เบิด
และก่อวินาศกรรม ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ นานานัปการ ชนกลุ่มน้อยชาวกะ เหรี่ยงจึงเป็นปม
ปัญหาและ เป็น "ตัวแปร" สำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพมา เป็น เครื่องบ่งซึระดับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพมาในทศวรรษนี้ได้ เป็นอย่างดี

ภาควีชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ถายมือชื่อนิสิต นอ สอโรด มาลี ผิวโมร
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประ.เทศ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๕ โ๛ ๕๗รีภาคั
ปีการศึกษา2537	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C530296 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS KEY WORD: THAI / BURMESE / KAREN

GROUP CAPTAIN SOMCHOKE SAWASDIRUK: THAI-BURMESE RELATIONS: A CASE STUDY OF PROBLEMS CONCERNING THE KAREN NATIONAL, 1988-1994. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. CHAYACHOKE CHULASIRIWONGS, Ph.D. 167 pp. ISBN 947-418-1

The objective of this thesis is to study the problems of the Karen Nation or the Karen National Union (KNU) under the command of General Bo Mya. This will be a study of the period between 1988-1994 which the State Law and Order Restoration Council (SLORC) government was under the command of General Saw Maung and General Than Swe. This study is using the linkage theory: the reactive process of James N. Rosenau as the framework for analysis.

The study reveals that problems concerning the Karen national and other minorities in the Union of Burma originated from the fact that the SLORC did not allow these various groups to have self-autonomy under the conditions laid down in the Attlee-Aung San Agreement of January 28, 1945. The minority groups then took up arms against the SLORC because there was no other solution. The long civil war in the Union of Burma from 1948-1994 has not yet ended. The minority groups have not been able to force the SLORC to end the war, nor can the SLORC destroy the minority groups completely.

The SLORC outlined a strategy that made the KNU its first and foremost enemy which must be destroyed completely, because the KNU has higher military potential than other minority groups and it is the centre of the Democratic Alliance of Burma (DAB). The Burmese military is unable to destroy the KNU camps which are situated on the bank of the Moei river near the Thai border, because of the Thai government's "buffer state" policy and the illegal arms trading on the Thai border by influential private Thai companies which have been exchanging some arms with national resources, such as teak, minerals and gems originating from the Karen State. Furthermore, the Karen State is a part of the growth quadrangle which consist of Thailand, the People's Republic of China, the Union of Burma, and Laos. Therefore investments in the Union of Burma by both Thai public and private sectors and/or the co-operation between Thailand and the Union at the present time and in the future are related to the Karen State. The KNU, playing an important role in the co-operation and conflicts for both the Thais and the Burmese, created various problems. This role thus had some bearings over the Thai-Burmese relations because it can be an excellent indicator for the degree of relations between these two countries in this decade.

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ลายมือชื่อนิสิต น.อ. มล/เก มา
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2537	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู ประธาน— กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ศุกรเสพย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ตำปรึกษา แนะนำ ตรวจ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.เชียน ธีระวิทย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงศ์ ชูมาก และอาจารย์ ดร.ปณิธาน วัฒนายากร ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำ

ขอขอบพระกุณ พลเอกโบเมี๊ยะ (Bo Mya) ประธานาธิบดี ผู้บัญชาการทหารสู่งสุด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐกะเหรี่ยง ช่ออ่องชาน (Saw Aung San) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงปาไม้ และ คณะรัฐบาลกอตูเล ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำ ณ กองบัญชาการทหารสูงสุด ค่ายมาเนอปลอว์ รัฐกะเหรี่ยง (13 สิงหาคม 2537)

ขอขอบพระคุณ คินหม่องฮิน (Khin Maung Yin) พลโทคินยุ้น (Khin Nyunt) และพลโทหม่องหม่อง (Maung Maung) ที่ได้กรุณาสละ เวลาให้คำปรึกษาและแนะนำ ณ ตำบลท่าสายลวด ริมเมย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในวันที่ 20 ตุลาคม 2537 พิธีวางศิลาฤกษ์สร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า

ขอขอบคุณ คุณปณีธิ ตั้งผาติ (เตี้ยง) คุณสุชาติ ตรีรัตน์วัฒนา คุณจิระศักดิ์ ไพบูลธรรมโรจน์ และเจ้าหน้าที่หอการค้าจังหวัดตาก (อำเภอ แม่สอด) พันโทวิรัช ปัญจานนท์ จ่าสืบตำรวจพิพัฒน์ สุวรรณชลธี และ เจ้าหน้าที่ชุดควบคุมที่ 34 กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 346 อำเภอ— แม่สอด จังหวัดตาก ตลอดจนขอบขอบคุณบุคคลอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้

สารบัญ

		หน้า			
บทคัดย่อภาษาไทย					
บทคัด	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ				
กิตติก	รรมประกาศ	ฉ			
บทที่					
1	บทเเ๋า				
	1. ความสำคัญของปัญหา	1			
	2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา	7			
	3. ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	8			
	4. สมมติฐานในการศึกษา	19			
	5. วิธีดำเนินการวิจัย	20			
	6. การเสนอเรื่อง	21			
	7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	21			
2	สถานภาพทางการเมืองของชนชาติกะเหรี่ยง	22			
3	นโยบายของรัฐบาลทหารพม่าต่อชนกลุ่มน้อยชนชาติกะ เหรี่ยง	46			
4	นโยบายของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อยชนชาติกะเหรี่ยง	70			
5	ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า	86			
6	สรุปและวิเคราะห์	137			
บรรณ	านกรม	145			

สารบัญ (ต่อ)

			หน้า
ภาคผนวก ก	า.	ประวัติพลเอกโบเมียะ	149
ĩ	ŭ.	การแบ่งเซตการปกครองและคณะกรรมการ	
		บริหารจังหวัด	150
Ģ	ค.	การแบ่งเซตความรับผิดชอบของกองทัพสหภาพ-	
		แห่งชาติกะเหรียง	153
,	૭.	อาวุธยุทโธปกรณ์กองทัพสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง	155
7	۹.	ผู้อนยพสัญชาติพม่าในศูนย์อพยพ 4 จังหวัดชายแดน	
		ไทย-พม่า	157
ŕ	ล.	สาเหตุของการหลบหนีจากสหภาพพม่า	159
7	ช.	บริษัทเอกชนไทย 14 บริษัท ที่ได้รับการอนุมัติ	
		ในการซีกลากไม้	160
e	ช.	บริษัทเอกชนไทยที่ได้รับสัมปทานการประมงใน	
		สหภาพพม่า	162
į.	ល.	กองทัพเรือสหภาพพม่า (ค.ศ.1993-1994)	163
í	ญ.	บริษัทเอกชนไทยที่ได้รับสัมปทานตัดไม้ในสหภาพพม่า	164
;	อ.	สถิติการค้าชายแดนไทย-พม่า	165
	ฏ.	สถิติการค้ามูลค่าการค้าต่างประเทศของสหภาพพม่า	166
		প্র	
ประวัติผู้เชีย	น.		167